

การสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพในศตวรรษที่ 21

Startup Business Creation in the 21st Century

วรรณิภา ไชยสัตย์ (wannipha Chaiyasat)¹

บทคัดย่อ

บทความนี้อธิบายการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพในศตวรรษที่ 21 จากสถานการณ์ที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ปลายปี 2564 ได้ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคมและธุรกิจ การปรับตัวของภาคธุรกิจ ซึ่งภาคธุรกิจจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ธุรกิจของตนสามารถอยู่รอดจากภาวะปัจจุบันได้ อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ที่มีส่วนกระทบต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ทำให้เกิดธุรกิจแนวใหม่เพิ่มขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบันมีการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต่างไปจากเดิม มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการซื้อสินค้าหรือบริการ การชำระเงิน เป็นต้น ธุรกิจหนึ่งที่มีการพัฒนาและเกิดขึ้นที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 นี้ คือ “ธุรกิจสตาร์ทอัพ” ซึ่งเป็นกิจการที่เริ่มต้นธุรกิจจากจุดเล็ก ๆ สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ออกแบบให้ธุรกิจสามารถทำได้ง่ายและขยายกิจการได้ง่าย มีการนำเทคโนโลยี และ/หรือ นวัตกรรมมาใช้เป็นหัวใจหลักในการสร้างธุรกิจ เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นจากแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การมองเห็นโอกาสทางธุรกิจที่ยังไม่มีใครเคยคิดหรือดำเนินธุรกิจมาก่อน นำความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจ ซึ่งการเป็นเจ้าของธุรกิจสตาร์ทอัพเป็นอาชีพในฝันที่หลาย ๆ ผู้ประกอบการสนใจดำเนินธุรกิจ เพราะนอกจากผู้ประกอบการจะมีกิจการเป็นของตนเองแล้ว ยังมีอิสระในการทำงานหารายได้ มีโอกาสสร้างรายได้หากธุรกิจประสบความสำเร็จ ในการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพให้อยู่รอดในภาวะปัจจุบันและในศตวรรษที่ 21 นี้ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัว เนื่องจากแรงผลักดันที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป จะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นของการทำงานในศตวรรษที่ 21 มาช่วยเสริมการประกอบธุรกิจ เช่น ธุรกิจครอบครัว เพื่อสร้างโอกาส สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ในอาชีพธุรกิจสตาร์ทอัพของตนในศตวรรษที่ 21 และในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพ ศตวรรษที่ 21 ทักษะจำเป็น

Abstract

This article aims to explain the creation of a startup business in the 21st century from the situation of the Coronavirus Disease 2019 epidemic in late 2021 which has affected people, the economy, society, and business, and the adjustment of the business sector, which needs to be adapted

¹ สาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา E-mail : wannipha@aru.ac.th

to keep up with the situations for their businesses to survive from the current situation. In addition, the advancement in technology in the 21st century has an impact on business operations, resulting in more new business lines, together with today's consumer behavior, has been adjusted to keep up with new technologies. There has been a change from the original, such as using various applications to buy goods or services, making payments, etc. A business that has evolved and happened with technology in the 21st century is called a "Startup business", which is a business starting from a small point, can grow rapidly in a leap, and is designed to make the business easy to do and expand. Moreover, technology and/or innovation are used as the heart of business creation. It is a business that arises from new ideas to solve everyday problems. Seeing business opportunities that no one has ever thought of or running before brings creativity, technology, and innovation to the business. Owning a startup is a dream career that many entrepreneurs are interested in running because they not only have their own business but are also free to work, earn money, and could make money if the business is successful. To create a startup business to survive in the current situation and in this 21st century, entrepreneurs need to adapt since the driving forces arising from the changing environment must use modern technology in the startup business; for instance, the use of various applications or online media, including the necessary skills of the 20th century 21 to help strengthen business operations such as family businesses to create opportunities and competitive advantages in their startup careers in the 21st century and in the future.

Keywords: Startup Business Creation, The 21st century, Essential Skills

วันที่รับบทความ: 4 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ: 23 มีนาคม 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 28 มีนาคม 2566

1. บทนำ

จากสถานการณ์ที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ปลายปี 2564 ได้ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคมและธุรกิจ การปรับตัวของภาคธุรกิจ ซึ่งภาคธุรกิจจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ธุรกิจของตนสามารถอยู่รอดจากภาวะปัจจุบันได้ อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ที่มีส่วนกระทบ

ต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ทำให้เกิดธุรกิจแนวใหม่เพิ่มขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบันมีการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต่างไปจากเดิม มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการซื้อสินค้าหรือบริการ การชำระเงิน เป็นต้น ทำให้เกิดธุรกิจแนวใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมา ที่เรียกว่า ธุรกิจออนไลน์เกิดขึ้น

ดังนั้น เราซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่จะมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถ

ปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี อีกทั้งรัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ซึ่งจะเห็นได้จาก ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติที่ 4.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2561, น. 9)

ธุรกิจหนึ่งที่มีการพัฒนาและเกิดขึ้นที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 นี้ คือ “ธุรกิจสตาร์ทอัพ” ซึ่งเป็นธุรกิจที่นำความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและ

นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจ ตั้งแต่การแปลงแนวคิดเป็นสินค้าบริการ การขยายตลาด การเร่งขยายธุรกิจให้เติบโตอย่างรวดเร็ว (ธนรกรณ์ เศรษฐจินดา และณฤทธิ์ วรพงษ์ดี, 2562, น. คำนิยาม)

การเป็นเจ้าของธุรกิจเป็นอาชีพในฝันที่หลาย ๆ ผู้ประกอบการสนใจดำเนินธุรกิจ เพราะนอกจากผู้ประกอบการจะมีกิจการเป็นของตนเองแล้ว ยังมีอิสระในการทำงานหารายได้ มีโอกาสสร้างรายได้หากธุรกิจประสบความสำเร็จ อีกทั้งนักศึกษาที่ยังไม่จบการศึกษาก็สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจสตาร์ทอัพได้ ซึ่งการที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพควรที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจสตาร์ทอัพเพื่อใช้ในการจัดการธุรกิจของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ หรือผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่น่าสนใจในการทำธุรกิจสตาร์ทอัพใช้เป็นข้อมูลในการประเมินตนเองในเบื้องต้นว่าตนมีความพร้อมมากน้อยอย่างไรในการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพในศตวรรษที่ 21 นี้ เพื่อการสร้างธุรกิจ สตาร์ทอัพในศตวรรษที่ 21 ให้อยู่รอดในภาวะปัจจุบันและสร้างโอกาสในอาชีพให้มีความมั่นคงในอนาคตต่อไป

2. เนื้อหา

2.1 การสร้างธุรกิจ

การดำเนินธุรกิจเกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยโบราณ ตั้งแต่ยุคที่เรายังไม่มีเงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน กระบวนการทางธุรกิจยังเป็นเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เช่น การแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันเพื่อให้ได้ของที่ต้องการ ฝ้ายต่างพอใจ แต่ในปัจจุบันกระบวนการทางธุรกิจถูกจัดทำให้มีรูปแบบที่ชัดเจนและถูกต้อง โดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องบังคับให้การทำธุรกิจดำเนินไปในทางที่ถูกต้อง กระบวนการทางธุรกิจเริ่มจากการที่เจ้าของนำเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นมาลงทุนในธุรกิจ หรืออาจกู้ยืมจากเจ้าหนี้หรือสถาบันทางการเงินต่าง ๆ จากนั้นจึงเริ่มนำเงินสดไปซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ หรืออาจใช้วิธีเช่าแทนการซื้อก็ได้ ทั้งนี้การประกอบธุรกิจสามารถ

กระทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจ ความเหมาะสมกับตัวของผู้ประกอบการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงเวลานั้น ความเหมาะสมทั้งตัวผู้ประกอบการและธุรกิจจะทำให้เกิดการสร้างสรรค์พัฒนาธุรกิจให้รุดหน้าไปอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่าย และการบริการ โดยภายในหน่วยงานหรือธุรกิจนั้น ๆ มีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาผสมผสานกันอย่างมีระบบ มีระเบียบตามกฎหมายเกณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผู้บริโภค ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดผลประโยชน์หรือบรรลุตามเป้าหมายของธุรกิจ ในการสร้างและดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการสามารถเลือกใช้วิธีการสร้างธุรกิจ ดังนี้

1. ธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ (Start Up)
2. ธุรกิจที่ซื้อต่อมาจากผู้อื่น (Buyout/Take Over)
3. ธุรกิจครอบครัว (Family Business)
4. ธุรกิจการรับสิทธิทางการค้า (Franchise)
5. ธุรกิจเสริมงานประจำ (Sideline Business)

ธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ (Start Up) เป็นวิธีการที่แสดงถึงธรรมชาติของความเป็นผู้ประกอบการได้ดีที่สุด เพราะผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่จะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ และความมานะพยายามเป็นอย่างสูง จุดเริ่มต้นของธุรกิจเป็นจุดที่ยากที่สุด เพราะทุกอย่างเป็นสิ่งท้าทายและมีความเสี่ยงสูง

ธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ เป็นวิธีการที่ผู้ประกอบการนิยมดำเนินการมากที่สุด เพราะผู้ประกอบการมีอิสระที่จะเลือกองค์ประกอบทุกอย่างของธุรกิจให้เป็นไปตามแนวคิดของตน ธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ เหมาะกับผู้ประกอบการที่มีกำลังความคิด กำลังใจ และกำลังทรัพย์ที่เพียงพอ ซึ่งมักจะเป็นคนในวัยทำงานที่มีไฟแรงกล้าเสี่ยงในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ

เพื่อกิจการใหม่ที่สร้างขึ้นมาอย่างเต็มที่ ด้วยการเปลี่ยนสถานะของการเป็นลูกจ้างที่มีรายได้ประจำมาสร้างธุรกิจเอง

การก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่ สามารถทำได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ตลาดใหม่ เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ได้มาวางขายในตลาดอื่นอยู่แล้วมาขายในท้องถิ่นใหม่แก่ลูกค้ากลุ่มใหม่
2. ผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นการนำนวัตกรรมซึ่งมีการประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาใหม่เข้าสู่ตลาด
3. ผลิตภัณฑ์ดัดแปลง เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงประโยชน์ใช้สอยหรือลักษณะบางอย่างเข้าสู่ตลาดเดิม โดยมีคุณภาพเหนือกว่าผู้ขายรายเดิม หรือเสนอขายในราคาต่ำกว่าให้แก่กลุ่มลูกค้าเดิมซึ่งเป็นการชิงส่วนแบ่งตลาดจากผู้ขายรายเดิม

ความคิดริเริ่มธุรกิจ (Business Idea) เป็นจุดเริ่มต้นกิจการ มักเกิดจากตัวผู้ประกอบการเอง ซึ่งเกิดจากความรู้ความชำนาญของผู้ประกอบการที่นำมาปรับให้ตรงกับความต้องการของตลาด หรือเกิดจากการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด แล้วพยายามศึกษาเรียนรู้ที่จะตอบสนองความต้องการนั้นให้ได้

ความคิดในการประกอบการที่มีประกอบด้วย

1. ประสบการณ์ในงานที่ทำมาก่อน ผู้ประกอบการบางรายใช้ความรู้และประสบการณ์ครั้งที่เคยเป็นลูกจ้าง เรียนรู้งานมาระยะหนึ่ง เมื่อสบโอกาสที่เหมาะสมก็อาจอยากสร้างตัวเป็นผู้ประกอบการเอง
2. งานอดิเรกและการพักผ่อน สิ่งที่เคยลงมือกระทำอย่างสมัครเล่น สามารถกลายเป็นอาชีพซึ่งสร้างรายได้และความสุขในการตอบสนองความต้องการส่วนตัวได้ และได้ทำงานที่ตนเองชอบอย่างมีความสุข
3. พบหรือคิดได้โดยบังเอิญ โดยการสังเกตความเป็นไปในชีวิตประจำวัน โอกาสใหม่ในการทำธุรกิจมักอยู่รอบตัวอย่างไม่คาดฝัน เช่น ส่วนผสมใหม่ที่ราคาถูกและใช้ผลิตได้ดีกว่าส่วนผสมเดิม

4. จงใจค้นหา ด้วยการเปิดใจรับข้อมูลข่าวสาร ผู้ประกอบการควรหันสังเกตความเป็นไปของสถานการณ์ธุรกิจ จนพบช่องว่างที่ยังไม่มีผู้ดำเนินการ ซึ่งเรียกว่า การใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม (Blue Ocean Strategy) โดยหาลูกค้ากลุ่มใหม่ที่ยังไม่มีคู่แข่งรายใดเข้าไปเจาะตลาดตอบสนองความต้องการได้ แต่จะไม่ใช่วิธีการดำเนินธุรกิจเหมือนกับผู้ที่เปิดดำเนินการอยู่แล้วใช้วิธีตัดราคาแย่งลูกค้าที่ทำให้เกิดสงครามราคาจนทุกธุรกิจอุตสาหกรรมนั้นลำบากไปตามกัน การใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีครามเริ่มต้นจากการศึกษาพฤติกรรมความต้องการใช้ที่เปลี่ยนแปลงไปของลูกค้า แล้วคิดค้นผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการใหม่นั้นได้ดีกว่าผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่

ข้อดีของการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่ มีดังนี้

1. การก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่เหมาะกับผู้ผลิตนวัตกรรมใหม่ หรือวิธีการดำเนินงานใหม่ ซึ่งจะสามารถกระทำได้ง่ายกว่าการซื้อธุรกิจต่อมาจากผู้อื่น แล้วพยายามเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับนวัตกรรมใหม่

2. ผู้ประกอบการสามารถเลือกทุกอย่างตามที่ตนเองพอใจ เช่น การเลือกทำเลที่ตั้ง การเลือกเครื่องมือ เครื่องจักร การว่าจ้างพนักงานเข้ามาทำงานใหม่ ตลอดจนแหล่งเงินทุน โดยไม่ต้องยึดถือตามธุรกิจเดิมที่ซื้อมา การบริหารงานอิสระกว่า และการตัดสินใจคล่องตัวกว่าการเป็นผู้รับสิทธิทางการค้า

3. ผู้ประกอบการสามารถหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ ข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่เหมาะสมกับธุรกิจของตน เช่น ผู้ประกอบการอาจจดทะเบียนกิจการเป็นห้างหุ้นส่วน เพราะไม่ถูกเข้มงวดกวดขันทางกฎหมายมากเท่ากับการเป็นบริษัทจำกัด

4. การสร้างภาพพจน์ที่ดีจากธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ จะง่ายกว่าการแก้ไขภาพพจน์เดิมที่ไม่ดีของธุรกิจที่จะซื้อต่อจากผู้อื่น และสร้างความภาคภูมิใจแก่ผู้ก่อตั้งด้วย

ข้อเสียของการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่ มีดังนี้

1. การก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาใหม่มีความเสี่ยงภัยสูงที่สุด เพราะทุกสิ่งทุกอย่างใหม่หมดและการพยากรณ์คาดเดาแนวโน้มความนิยมของลูกค้าทำได้ยาก

2. ธุรกิจสร้างใหม่นี้จะต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง ก่อนจะมีลูกค้าประจำในระดับหนึ่งที่จะจะมีกำไร ในขณะที่เริ่มก่อตั้งใหม่กิจการจะมีรายได้ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่าย ผู้ประกอบการอาจต้องใช้เงินออมส่วนตัวใช้จ่ายพยุงธุรกิจให้รอดพ้นระยะเริ่มต้นนี้ไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาทางการเงินทั้งแก่ผู้ประกอบการเองและธุรกิจที่ตั้งขึ้น

3. ผู้ประกอบการที่ขาดประสบการณ์และความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง อาจต้องเริ่มต้นด้วยวิธีการลองผิดลองถูก ซึ่งผู้ประกอบการน้อยรายที่จะมีประสบการณ์ครบทั้งด้านการเงิน การผลิต การตลาด การจัดการบุคลากร เป็นต้น ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่มากกว่างบประมาณได้ง่าย และการดำเนินการที่ผิดพลาดอาจทำให้ลูกค้าไม่พอใจได้

4. การหาเงินทุนจากการกู้ยืมค่อนข้างยาก แม้กู้ยืมได้จะมีต้นทุนเงินทุนที่สูง เพราะธุรกิจมีความเสี่ยงสูง (กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล, 2562, น. 113-115)

2.2 ธุรกิจสตาร์ทอัพคืออะไร

ธุรกิจสตาร์ทอัพ ได้มีคนให้ความหมายไว้ค่อนข้างหลากหลาย แต่สรุปได้คล้าย ๆ กันคือ เป็นกิจการที่เริ่มต้นธุรกิจจากจุดเล็ก ๆ สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ออกแบบให้ธุรกิจมีการทำซ้ำได้โดยง่าย (Repeatable) และขยายกิจการได้ง่าย (Scalable) มีการนำ เทคโนโลยี และ/หรือ นวัตกรรมมาใช้เป็นหัวใจหลักในการสร้างธุรกิจ มักเป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นจากไอเดียเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือเห็นโอกาสทางธุรกิจที่ยังไม่มีใครเคยคิดหรือทำมาก่อน โดย Startup เป็นแนวคิดธุรกิจแบบใหม่ที่สอดคล้องกับยุคของประเทศไทย 4.0 เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นและเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่การที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จนั้นต้องมีปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่

ส่งผลให้ธุรกิจ Startup ประสบความสำเร็จมีอยู่หลัก ๆ 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านจังหวะเวลา ปัจจัยด้านทีมงาน ปัจจัยด้านแนวความคิดใหม่ ๆ ปัจจัยด้านแผนธุรกิจและปัจจัยด้านเงินทุน ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านก็ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ Startup นั้น ๆ ด้วยว่าจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านไหนเป็นอันดับแรก ดังนั้นธุรกิจ Startup จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีหนึ่งใน 5 ปัจจัยนี้เป็นหลัก อย่างไรก็ตามธุรกิจ Startup ที่จะประสบความสำเร็จได้คือ ธุรกิจต้องสามารถตอบโจทย์และแก้ปัญหาตามความต้องการของผู้บริโภคได้ (สพเนตร แสนเสนา และคณะ, บทคัดย่อ) (บทความออนไลน์)

2.3 แรงผลักดันการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ

ธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัว เนื่องจากแรงผลักดันที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป 3 บริบท ได้แก่ บริบทการแข่งขัน (Competitive Context) บริบทลูกค้า (Customer Context) และบริบทบริษัท (Company Context) แนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงบริบทเหล่านี้ในแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อน ส่งผลให้ธุรกิจจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้ทัน เพื่อคว้าโอกาสด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่าให้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลกลายเป็นอุปสรรค ตัวอย่างเช่น บริษัทอาจสร้างรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการออนไลน์ เชื่อมโยงกับผู้ถือผลประโยชน์ร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้รวดเร็วขึ้น หรือร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจที่อยู่ห่างไกล ตลอดจนลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจลงด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (มธุปายาส ทองมาก, 2564, น. 3)

2.4 ศตวรรษที่ 21

การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เมื่อสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลง มิติของสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมแบบเดิม อาจต้องถูกทับซ้อนด้วยแนวคิดรูปแบบวิธีการความเชื่อและเทคโนโลยีที่ผุดเกิดขึ้นใหม่ ๆ ตามยุคสมัย ทุกคนข้ามผ่านวันเวลาที่ผันเปลี่ยนและ

ยืนหยัดอยู่ให้ได้ในสังคมสมัยใหม่ พัฒนาดนเองให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ของวันนี้และอนาคตข้างหน้า ให้สมบูรณ์อย่างเต็มกำลัง สังคมที่โลกเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง การปรับตัว และการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โลกในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 19 และ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจ อุตสาหกรรมในอดีตได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้และนวัตกรรม และไม่ว่าจะหันไปทางใดก็จะเห็นการนำเทคโนโลยีไปใช้ มีการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตแทนการใช้แรงงานแบบเดิม จากสถานการณ์นี้เห็นว่าคนที่ประสบความสำเร็จได้จะต้องมีทักษะในการเผชิญกับโลกที่ซับซ้อนขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะที่เรียกว่า “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งสามารถแบ่งได้กว้าง ๆ เป็น 3 ด้าน คือ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (ณัฐวัฒน์ ล่องทอง, 2564) (เอกสารจากเว็บไซต์)

ความหมายของศตวรรษที่ 21

ปัจจุบันเรากำลังอยู่ในศตวรรษที่ 21 โลกได้เข้าสู่สังคมที่เรียกว่า “สังคมความรู้” ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นทุกวันและเราสามารถรับความรู้ได้จากหลายช่องทางและได้รับอย่างรวดเร็ว คนท้องแก่ เรียนเก่ง จำเก่ง ไม่ใช่ตัวเลือกที่ดีที่สุดอีกแล้ว แต่คนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ คือ คนที่สังคมโลกต้องการ

ศตวรรษที่ 21 เป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม เครื่องจักรและหุ่นยนต์ ถูกนำเข้ามาใช้งานทดแทนแรงงานคน เพราะฉะนั้นเราควรมีทักษะบางอย่างที่เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ทำแทนไม่ได้ เช่น ทักษะการคิดแบบผู้เชี่ยวชาญและการสื่อสารที่ซับซ้อน ซึ่งจะมีโอกาสมากกว่าคนอื่น เพราะทักษะขั้นสูงเหล่านี้เครื่องจักรไม่สามารถทำแทนได้ ปัญหาระดับโลก เช่น วิกฤตการเงิน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งจะต้องมี

การเตรียมพร้อมเพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและปัญหาในระดับโลกเหล่านี้ ศตวรรษนี้เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ความเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นในโลก ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การปกครอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรต่อไป

ทักษะ หมายถึง ความชัดเจนหรือความสามารถของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะทางด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคม เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝน การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถต่าง ๆ ที่จำเป็นในการประสบความสำเร็จในสังคมสมัยใหม่ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลุ่มนักศึกษา นักวิชาการ และหน่วยงานของรัฐได้เตรียมพร้อมและส่งเสริมทักษะพื้นฐานเหล่านี้เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับสิ่งที่เกิดขึ้น การอธิบายและกำหนดทักษะในศตวรรษที่ 21 จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills): ทักษะที่ใช้ในการประมวลผลและสื่อสารข้อมูล ซึ่งรวมถึงความคิดสร้างสรรค์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์การทำงานร่วมกันและการสื่อสาร

2. ทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy Skills): เป็นทักษะที่ใช้ในการพัฒนานักวิจัยและนักคิดที่มีความรู้และรอบรู้ ซึ่งรวมถึงการรู้สารสนเทศการรู้เท่าทันสื่อการรู้เท่าทันเทคโนโลยีซึ่งทั้งหมดนี้มุ่งเน้นไปที่ความสามารถของคุณในการประเมินและประมวลผลข้อมูลใหม่โดยเฉพาะข้อมูลที่พบทางออนไลน์

3. ทักษะชีวิต (Life Skills): ทักษะที่จำเป็นเพื่อสร้างความรอบรู้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ทั้งในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการปรับตัว ความเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่ม ประสิทธิภาพ และทักษะทางสังคม

จากทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวทั้ง 3 ประเภท และข้อมูลที่ได้ พนักงานในปัจจุบันควรมีคุณลักษณะสำคัญ 9 ประการ ในการทำงานดังนี้

1. มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความคิดสร้างสรรค์เป็นกุญแจสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมและตำแหน่งต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 บริษัท หรืออุตสาหกรรมใด ๆ ที่ต้องการนวัตกรรมควรค้นหาพนักงานที่มีความคิดสร้างสรรค์มากมาย ความสามารถในการคิดนอกกรอบช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถปรับตัวเข้ากับตลาดที่เปลี่ยนแปลงและค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้หากพนักงานรู้สึกติดขัดเมื่อต้องระดมความคิดหรือแก้ปัญหาไม่ต้องกังวลเพราะความคิดสร้างสรรค์สามารถปลูกฝังได้ การติดตามข่าวสารและแนวโน้มในอุตสาหกรรมของทุกคนอยู่เสมอจะทำให้ความคิดสร้างสรรค์ของคุณไหลเวียนได้

2. มีความคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking) การคิดเชิงวิเคราะห์เป็นกุญแจสำคัญสำหรับพนักงานที่จะได้ข้อสรุปที่มีเหตุและมีผล ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ที่ได้รับการพัฒนามาอย่างดีช่วยให้เราวิเคราะห์สถานการณ์ซึ่งนำหนักตัวเลือกต่าง ๆ และระบุผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ของการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ความสามารถนี้จึงมีคุณค่าในชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และนายจ้างก็ต้องการพนักงานที่มีความคิดล่วงหน้ามากพอที่จะคาดการณ์และวางแผนสำหรับปัญหาในอนาคตก่อนที่จะเกิดขึ้นด้วย เช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ การคิดเชิงวิเคราะห์สามารถขัดเกลาผ่านการฝึกฝน

3. ความสามารถในการทำงานร่วมกัน (Collaboration) การทำงานร่วมกันเป็นอีกหนึ่งทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะมียุทธศาสตร์สำคัญในอาชีพไม่ว่าจะทำงานในตำแหน่งใดก็ตาม การทำงานร่วมกันหมายถึงการเต็มใจรับฟังเรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน พนักงานสมัยใหม่เต็มไปด้วยพนักงานที่มีทักษะและความรู้เฉพาะทาง ไม่ได้หมายความว่าต้องทำงานได้ทุกอย่าง แต่จะต้อง

สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีในช่วงเริ่มต้นอาชีพการทำงาน วิธีที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ในองค์กรคือการทำงานอาสาสมัครร่วมกันในรูปแบบแบ่งกลุ่มที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และงานนั้นจะต้องเป็นงานที่ทุกคนร่วมมือกันจึงจะเกิดผลสำเร็จสูงสุด

5. การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารอาจเป็นทักษะที่เหมาะสมกับบางคนเท่านั้น แต่การเป็นนักสื่อสารที่มีประสิทธิภาพก็เป็นสิ่งที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในระดับสากล และความสามารถในการสื่อสารยังมีความจำเป็นกับทุกแง่มุมของชีวิต ความรู้และทักษะทางเทคนิคทั้งหมดในโลกนั้นจะไม่มีค่า หากไม่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจประเด็นที่ต้องการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยวิธีที่เหมาะสม

6. การรู้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Literacy) ไม่ว่าจะทำวิจัยเพื่อทำรายงานที่โรงเรียนหรือทำรายงานหรือนำเสนอในที่ทำงาน การรู้ข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ การรู้ข้อมูลสารสนเทศเป็นทักษะพื้นฐานของการรู้เท่าทันสื่อ พนักงานที่มีทักษะนี้จะสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูลทั้งหมดได้โดยการตีความข้อเท็จจริงและข้อมูลดิบที่พบ

7. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ตำแหน่งงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พนักงานที่ปรับตัวได้มีความยืดหยุ่นในหลาย ๆ ด้าน จะสามารถทำงานได้ทั้งจากระยะไกลหรือในสำนักงานได้ทั้งแบบอิสระและแบบเป็นทีม มีใจจดจ่อ สนใจในแนวคิดใหม่ ๆ และยินดีที่จะทำงานใหม่ ๆ การพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทำได้โดยการพยายามออกจากจุดเดิมของชีวิตและการทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทดลองทำงานอดิเรกใหม่ ๆ หรือติดตามเพื่อนร่วมงานในแต่ละวันเพื่อดูว่าเพื่อนร่วมงานทำอะไรหรือเข้าร่วมการประชุมที่เน้นหัวข้อใหม่ที่เรายังไม่มีความรู้

8. ภาวะผู้นำ (Leadership) ในความคิดแบบสมัยเก่าจะนิยามนิยามความเป็นผู้นำว่ามีไว้สำหรับผู้จัดการเท่านั้น แต่ในยุคปัจจุบันนั้นความเป็นผู้นำเป็นทักษะที่ทุกคนต้องมีในขณะทำงานงานระดับเริ่มต้น ทักษะนี้จะสามารถนำไปสู่โอกาสที่มากขึ้นในอนาคต เนื่องจากความเป็นผู้นำเกี่ยวข้องกับลักษณะอื่น ๆ อีกมากมายรวมถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนความเด็ดขาดและความสามารถในการบริหารการทำงาน เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำโดยรวมอาจดูคลุมเครือหรือมีรายละเอียดหลายอย่างให้ศึกษา แต่ประสบการณ์จะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่จะฝึกความเป็นผู้นำ การพัฒนาความเป็นผู้นำนั้นทำได้ง่ายมาก เช่น การสมัครเป็นผู้นำในการทำโครงการต่าง ๆ หรือการนำผู้อื่นในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

9. ทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะทางสังคมมีหลายรูปแบบ และแตกต่างกันออกไปในแต่ละสังคม แม้ว่าทักษะทางสังคมอาจเปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับว่าอยู่กับใครหรือสังคมแบบใด การตระหนักรู้และควบคุมตนเองในการทำความเข้าใจและจัดการตนเองรวมถึงค่านิยม แรงจูงใจ และแรงกดดัน สิ่งนี้จะส่งผลต่อทักษะทางสังคม การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง หรือจดบันทึกประจำวัน สิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มทักษะทางสังคมของตนเองได้ นอกจากนี้ การเอาใจใส่ในการสนทนาก็ถือเป็นทักษะทางสังคมอีกอย่างหนึ่ง สามารถช่วยให้เป็นผู้ฟังที่ดีและเป็นเพื่อนร่วมงานที่ดีได้ และหากสามารถเชื่อมโยงกับปัญหาหรือความทุกข์ของคู่สนทนาหรือเพื่อนร่วมงาน อาจแนะนำวิธีแก้ปัญหาที่ดีกว่าได้จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากขึ้น

10. ผลผลิต (Productivity) การทำงานในยุคปัจจุบันจะเน้นที่ผลผลิตของงานมากกว่าขั้นตอนการทำงาน ด้วยความเชื่อที่ว่าทุกคนล้วนมีวิธีการไปสู่

ความสำเร็จแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เนื่องจากข้อจำกัดในการทำงานของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. Foundational Literacies กลุ่มทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ ซึ่งทักษะเหล่านี้ได้แก่ การใช้ภาษา (Literacy) การคำนวณ (Numeracy) การใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy) การใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่งรอบตัว (Scientific Literacy) การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม (Cultural & Civic Literacy) หรือแม้กระทั่ง การจัดการด้านการเงิน (Financial Literacy) ที่รวมไปถึง วิธีการเป็นผู้ประกอบการ หรือ Entrepreneurship กันนับเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเช่นกัน ยกตัวอย่าง เช่น คนหนึ่งคนจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีรอบตัวให้เป็นประโยชน์ได้ (ICT Literacy) เพราะการหาความรู้ในปัจจุบันมักทำผ่านโลกดิจิทัล เช่น การค้นคว้าข้อมูลผ่าน google

2. Competencies กลุ่มทักษะที่ได้นำมาใช้ใน “การจัดการกับปัญหา” หรือความท้าทายที่ต้องเจอในชีวิต ซึ่งความท้าทายเหล่านั้นจะมีความซับซ้อนขึ้น เมื่อเทียบกับความท้าทายในโลกเก่า

3. Character Qualities กลุ่มทักษะที่ใช้ใน “การจัดการตัวเองกับสภาพสังคม” ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Persistence/Grit) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม (Adaptability) ความเป็นผู้นำ (Leadership) และความตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural Awareness) ด้วยเหตุว่าความรวดเร็วของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้คนยุคใหม่ต้องก้าวตามให้ทัน ทักษะเหล่านี้จึงมีความสำคัญมากขึ้น เพื่อที่จะได้ไม่เป็นคนที่ตามหลังคนอื่นอยู่เสมอ และเป็นคนที่มีความดี (Character Qualities) นั่นเองยกตัวอย่างเช่น สภาพของ

โลกที่เทคโนโลยีพัฒนาไปเร็วมาก คนหนึ่งคนจำเป็นต้องมีความอยากรู้อยากเห็นในระดับที่เหมาะสม (Curiosity) เพื่อให้ตัวเองสามารถทันโลกและทันคนอื่น ประกอบกับการมีความคิดริเริ่ม (Initiative) ความมุ่งมั่น (Persistence) และความเป็นผู้นำในการรวมทีม (Leadership) ถึงจะสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ออกมาให้กับโลกใบนี้ได้สำเร็จนั่นเอง (วิญญะ น้อยมาลา, 2564, น. 45-56)

2.5 บทบาทของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์ (Online Media) มีบทบาทกับสังคมปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารบนสื่อออนไลน์ซึ่งมีอยู่มากมายนี้ มีทั้งข้อมูลจริง ข่าวลือ และข่าวลวง เนื่องจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถทำหน้าที่ได้ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยมีสื่อใหม่ (New Media) อาทิ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ โลก ยูทูบ ดิจิตัล เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ซึ่งนอกจากจะเพิ่มความสะดวกในการติดต่อสื่อสารแล้ว ยังมีบทบาทในการกำหนดประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้น สื่อออนไลน์จึงมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรมและการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของผู้คนในยุคปัจจุบัน ขณะที่สื่อสิ่งพิมพ์ดั้งเดิม หรือสื่อกระแสหลักก็ให้ความสำคัญกับการผลิตข่าวออนไลน์มากขึ้น และลดปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ตามความต้องการที่ลดลงเช่นกัน นอกจากนี้สื่อประเภททีวีก็มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปด้วยการผลิตข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกในการชมข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบคลิปวิดีโอ รวมถึงการพัฒนาไปสู่ระบบทีวีดิจิทัล นอกจากนี้โซเชียลมีเดีย ยังเป็นแหล่งรวมพลังในการต่อต้านหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่เริ่มมีการใช้อย่างแพร่หลาย อาทิ ปรากฏการณ์ “ม็อบโซเชียลมีเดีย” ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มที่เรียกว่า คราวด์ซอร์ซซิง (Crowd Sourcing) คือการรวมตัวของกลุ่มคนหรือมวลชนที่ต้องการบรรลุเป้าหมายเดียวกัน (ศิริพันธ์ เหลืองอภิรมณ์, 2564, น. 27)

3. บทสรุป

จากสถานการณ์ที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ปลายปี 2564 ได้ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคมและธุรกิจ การปรับตัวของภาคธุรกิจ ซึ่งภาคธุรกิจจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ธุรกิจของตนสามารถอยู่รอดจากภาวะปัจจุบันได้ อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ที่มีส่วนกระทบต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ทำให้เกิดธุรกิจแนวใหม่เพิ่มขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบันมีการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต่างไปจากเดิมมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการซื้อสินค้าหรือบริการ การชำระเงิน เป็นต้น ธุรกิจหนึ่งที่มีการพัฒนาและเกิดขึ้นที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 นี้ คือ “ธุรกิจสตาร์ทอัพ” ซึ่งเป็นกิจการที่เริ่มต้นธุรกิจจากจุดเล็ก ๆ สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ออกแบบให้ธุรกิจสามารถทำได้ง่ายและขยายกิจการได้ง่าย มีการนำเทคโนโลยี และ/หรือ นวัตกรรมมาใช้เป็นหัวใจหลักในการสร้างธุรกิจ เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นจากแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การมองเห็นโอกาสทางธุรกิจที่ยังไม่มีใครเคยคิดหรือดำเนินธุรกิจมาก่อน นำความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจ ซึ่งการเป็นเจ้าของธุรกิจสตาร์ทอัพเป็นอาชีพในฝันที่หลาย ๆ ผู้ประกอบการสนใจดำเนินการ เพราะนอกจากผู้ประกอบการจะมีกิจการเป็นของตนเองแล้ว ยังมีอิสระในการทำงานหารายได้ มีโอกาสสร้างรายได้หากธุรกิจประสบความสำเร็จ ในการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพให้อยู่รอดในภาวะปัจจุบัน และในศตวรรษที่ 21 นี้ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวเนื่องจากแรงผลักดันที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป จะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

สังคมที่โลกเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง การปรับตัว และการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โลกในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 19 และ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจ อุตสาหกรรมในอดีต ได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้และนวัตกรรมและไม่ว่าจะหันไปทางใด ก็ จะเห็นการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตแทนการใช้แรงงานแบบเดิม คนที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีทักษะในการเผชิญกับโลกที่ซับซ้อนขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะที่เรียกว่า “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งสามารถแบ่งได้กว้าง ๆ เป็น 3 ด้าน คือ

1. ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills): ทักษะที่ใช้ในการประมวลผลและสื่อสารข้อมูล ซึ่งรวมถึงความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกันและการสื่อสาร

2. ทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy Skills): เป็นทักษะที่ใช้ในการพัฒนานักวิจัยและนักคิดที่มีความรู้และรอบรู้ ซึ่งรวมถึงการรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี ซึ่งทั้งหมดนี้มุ่งเน้นไปที่ความสามารถของคุณในการประเมินและประมวลผลข้อมูลใหม่โดยเฉพาะข้อมูลที่พบทางออนไลน์

3. ทักษะชีวิต (Life Skills): ทักษะที่จำเป็นเพื่อสร้างความรอบรู้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ทั้งในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการปรับตัว ความเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่ม ประสิทธิภาพ และทักษะทางสังคม

ซึ่งเป็นทักษะที่จะทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชัน/สื่อออนไลน์ต่าง ๆ อาทิ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ไลน์ ยูทูบ ดิจิต็อก รวมทั้งทักษะจำเป็นของการทำงานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถกว้าง ๆ ที่จำเป็นใน

การประสบความสำเร็จในสังคมสมัยใหม่ นักการศึกษานักวิชาการ และหน่วยงานของรัฐได้เตรียมพร้อมและส่งเสริมทักษะพื้นฐานเหล่านี้เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้น มาช่วยเสริมการประกอบธุรกิจ

ทั้งนี้ผู้เขียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจแนวใหม่ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้ประกอบการหรือบุคคลทั่วไปที่อยากจะมีธุรกิจเป็นของตนเองได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้กับธุรกิจของตนเองเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันสร้างยอดขายและบริหารจัดการธุรกิจของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นโอกาสในอาชีพธุรกิจสตาร์ทอัพของตนในศตวรรษที่ 21 และในอนาคตต่อไป

4. เอกสารอ้างอิง

กัลยารัตน์ ชีระชนชัยกุล. (2562). **การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ธนรรกรณ์ เศรษฐ์จินดา และนฤทธิ์ วรพงษ์ดี. (2562). **Startup fundraising โลกการระดมทุนสตาร์ทอัพ**. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ณัฐวัฒน์ ล่องทอง. (2564). **การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (เพื่อความสุข (ใจ) ในการทำงาน)**. จาก <https://portal.nurse.cmu.ac.th>

บุญร่วม เทียมจันทร์. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) พร้อมหัวข้อเรื่องทุกมาตรา ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : THE LAW GROUP.

มณฑุปายาส ทองมาก. (2564). **เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อธุรกิจ**. ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิญญู น้อยมาลา. (2564, มกราคม-เมษายน). ทักษะจำเป็นของการทำงานในศตวรรษที่ 21.

วารสารวิชาการรัตนบุศย์, 3(1), 45-56.

ศิรินันท์ เหลืองอภิรมณ์. (2564). **ธุรกิจดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์**. กรุงเทพฯ : วิ.พรินท์ (1991).

สุพนตร แสนเสนา และคณะ. (ม.ป.ป.). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจ Startup**. จาก http://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/01_1_Startup.pdf

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. **ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)**. https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF

Kirsten Slyter. (2562). Do You Have the 21st Century Skills Today's Employers Are Seeking?. จาก <https://www.rasmussen.edu/student-experience/college-life/21st-century-skills/>

